

T.C.
Z M R B L R K L K BÖLGE KURULU

Karar No
2020/248

Konu: Bilirki i hk. denetim kararı

K A R A R

BA KAN :
ÜYE :
ÜYE :
ÜYE :
ÜYE :
Z. KÂT B :

Aydın 2. A ır Ceza Mahkemesinin 2009/333 Esas sayılı yazısının Kurulumuza gönderilmesi üzerine;

Kurul gündeminin 7. maddesine alınarak, 20/10/2020 tarihinde yapılan toplantı neticesinde;

GERE KONU ULDU :

Aydın 2. A ır Ceza Mahkemesinin 2009/333 Esas sayılı yazısı ekinde gönderilen, Aydın 2. A ır Ceza Mahkemesinin 2009/333 Esas 2010/448 Karar sayılı 04/10/2010 tarihli ilamı ile hakkında görevi kötüye kullanma suçundan 10 AY HAP S CEZASI LE CEZALANDIRILMASINA karar verilmi , sanı ın CMK de i ik 231/5 maddesi uyarınca *Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasına*" karar verildi i, kararın 08/12/2010 tarihinde kesinle ti i anla ılmakla;

Konunun 09/06/2020 tarihli gündem toplantısında de erlendirildi i ve 6754 sayılı Kanun'un 14. Maddesi gere ince denetim ve inceleme ba latılmasına karar verildi i anla ılmı tır.

Ba kanlı ımızın 16/06/2020 tarihli ve 2020/587 Muh sayılı yazısı ile ilgilinin savunmasının istendi i,

Savunma istem yazısının 01/07/2020 tarihinde tebli edildi i,

Bilirki i'ın 06/07/2020 tarihli savunmasında,

"1 - Bilirki i Yönetmeli inin 9. Maddesinin 1. Fıkrasında;

"Bilirki i, görevini dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi dü ünçe, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım yapmaksızın dürüstlük ve tarafsızlık ilkeleri do rultusunda yerine getirir." Demektedir.

Yukarıda da bahsedildi i gibi, bilirki i görevini yaparken insanlar arasında hiçbir sınıf ve kategoride ayırım yapmadan görevini hukuk çerçevesinde yapması gerekir. Kurumumda, özel hayatımda ve görev aldı ım bilirki iliklerimde dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi dü ünçe, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım yapmadan görevimi, dürüstlük, tarafsızlık ve hukuk çerçevesinde yapmaktayım. Aksi bir iddia var ise kesinlikle

kabul etmiyorum.

2 - Mezkur Yönetmeli in 10. Maddesinin 1. Fıkrasında;

"Bilirki i, görevinin saygınlı ını ve ki ilerin adalete olan güvenini zedeleyen veya üpheye dü üren her türlü tavır ve davranı tan kaçınır."

Bilirki inin görevinin saygınlı ını ve ki ilerin adalete olan güveni sa laması, güveni zedeleyecek hal, tavır ve hareketlerden kaçınması gereklidir. Bu da tarafsızlık, bilim ve hukuk çerçevesinde adil ekilde davranarak mümkündür. Yapmı oldu um bilirki iliklerde, hem bilirki ili e, hem hukuka, hem bilim ve fenne, hem de Yüce Mahkeme ile Devletimize zeval getirecek davranı larda da bulunmadım.

3 - Bilirki i Yönetmeli inin 6. Maddesinin 1. Fıkrasında;

"Sicile ve listeye kaydolan bilirki iler, bu yönetmeli in 7 ila 14 üncü maddelerindeki ilkelere ve bilirki ilik göreviyle ba da tı ı ölçüde 13.04.2005 tarihli ve 25785 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Görevleri Etik Davranı lkeleri ile Ba vuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte düzenlenen etik ilkelere uymakla yükümlüdürler." Demekle;

Bilirki ilik görevini yapacak ki inin mezkur bilirki i yönetmeli i; 7. Maddede Yetkinlik ve Mesleki Özen, 8. maddede Ba ımsızlık, 9. Maddede Dürüstlük ve Tarafsızlık, 10. Maddede Saygınlık ve Güven, 11. Maddede Görevi Kabul Yükümlü ü, 12. Maddede Menfaat Elde Etme Yasa ı, 13. Maddede Bildirim Yükümlü ü ile 14. Maddede Reklam Yasa ı ba lıklarında konu edilen, bilirki inin yapması gerekti i i ve i lemle ile yapmaması gerekenler incelendi inde, usul ve yönetmeli in istediklerini uyguladı ını görmekteyim.

Aydın 2. A ır Ceza Mahkemesi'nin 2009/333 esas sayı ve 04.10.2010 tarih 2010/448 Karar ile ilamın kesinle ti i belirtilmektedir.

2006 yılında ihaleli kadastro çalı malarında görev olarak Aydın li, Karpuzlu lçesi, Ya ıllar Köyü'nde ekip halinde çalı tım. 2009 yılında bahse konu edilen davada yargılandım. O yıllarda çalı tı ımız köyde orman çalı malarının bitmesine müteakip ikayete konu edilerek dava açıldı. Ancak tarafıma "Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasına" karar verilmi ti.

5271 Sayılı Yasanın 231/5. Maddesi uyarınca hükmün açıklanmasının geri bırakılması; kurulan hükmün sanık hakkında hukuki sonuç do urmamasını ifade eder. Aynı yasanın 231/10 maddesi uyarınca denetim süresi içerisinde denetimli serbestlik tedbirine uygun davranılması halinde; açıklanmayan, açıklanması denetimli serbestlik tedbirine uyulmamasına ba lanan hüküm ek bir kararla ortadan kaldırılarak aynı yasanın 223/8. Maddesi kapsamında dü me kararı verilir.

Dü me kararı ile veya dü me kararı verme artlarının olu ması ile hükmün açıklanmayan karar hiç olmamı gibi olur. Aleyhime verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı 5271 Sayılı Yasanın 231/10 ve 223/8 maddesi kapsamında kaldırılarak dü me kararı verilmesi gereken karar oldu u; mahkumiyet kararı olarak de erlendirilmesi mümkün olmadı ı için kamu görevi alınmasına ve memuriyete, dolayısıyla bilirki ili e de

aykırı de ildir.

Babamı 2006 yılında kanser te hisi ile kısa sürede aynı yılda vefatı, 2006 yılında do an o lumun (epilepsi) sa lık sorunları, 2007 yılında annemin safra kesesinden ameliyat olması ile kanser üphesi ile taramalara girmesi, kızımın da 2008 yılında böbreklerindeki kum dökmesi, üst üste gelmi ti.

Ayrıca Mahkeme Kararına itiraz etti imde dava daha da uzayıp, psikolojik olarak beni, ailemi yıpratıyordu. "Nasıl olsa bu dava beni suçlu çıkarmıyor, ben de zaten suçta meyilli birisi de ilim" dü üncesi ile davayı temyiz ederek reddetmedim. Hakkımda verilen karar, devlet memurlu u ile kamu hizmetini ifa etmeme yasal olarak engel olmadı ı gibi, vicdani olarak da kendimi suçsuz hissediyordum.

Ayrıca ilgi yazıda bahse konu 6754 Sayılı Kanununun 14. Maddesinde konu edilen bilirki i görevi almak için, reklam sayılabilecek her türlü giri im, eylem, tabela, basılı ka ıt, internette reklam amaçlı haber, kısayol, yönlendirme ve benzeri te ebbüsüm de olmamı tır.

Aynı ekilde, görevlendirmeyi yapan mercii, davanın tarafları ile kendi i verenime kar ı, her ne konu ve davada olursa olsun ba ımsız, uzmanlık alanımdaki verilere göre de tarafsız bir ekilde sürdürdüm. Memurlu un ve Bilirki ili in ba ımsızlı na zarar vermek bir yana, en ufak bir üphe dahi olu turan davranı ve ili kide bulunmadım.

Yıllardan beri Valilik, Kaymakamlık, Cumhuriyet Ba savcılı ı, Kadastro, Asliye Hukuk, Sulh Hukuk, Asliye, Ceza, Sulh Ceza, cra Hukuk ve cra Müdürlükleri tarafından görev alarak ke iflere katıldım ve halen de görev almaktayım. Sayısını hatırlayamayaca ım kadar çok, uzmanlık alanımla ilgili teknik bilgi, deneyim ve kanunların öngördü ü ekilde adalete hizmet etme bilinciyle, görevimi etkin, zamanında; kanuna, bilime ve fenne dayalı olarak bilirki ilik görevimi yaptım ve yapmaktayım.

Adli Sicil Kaydı ve Adli Sicil Ar iv Kaydım bulunmamakta olup ekte sunulmu tur. Tapu ve Kadastro Bölge Müdürlü ü tarafından ba arı belgem de mevcuttur.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim." ekinde beyanda bulunmu tur.

ncelenen bilirki i listesine göre;

Adı geçenin HAR TA VE HAR TA B LG LER ÜRET M , TAPU VE MÜLK YET, KADASTRO alt uzmanlık alanından zmir Bölge Bilirki i Listesine kayıtlı oldu u anla ılmı tır.

LG L MEVZUAT:

1- 6754 Sayılı Bilirki ilik Kanunu

MADDE 13/1-c: "Bilirki iler, a a ıdaki artlardan birinin gerçekle mesi hâlinde sicilden ve listeden çıkarılır:

(Bilirki ilik görevi ve bu görevin gerektirdi i etik ilkelerle ba da mayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranı larında bulunulması."

"Denetim ve inceleme

MADDE 14- (1) Bilirki iler, görevleriyle ilgili tutum ve davranı larının veya

kalmalı, bu yetkiyi yasanın öngördü ü amaçtan ba ka ya da kamu yararı dı nda ba ka bir amaç için kullanmamalı, etik ilkesine uygun hareket etmeli, adil olmalı ve hakkaniyet ölçüsünü gözetmelidir.

"... kamu hizmetlerinin gerekleri kanunla belirtilmedi ine göre bunun tespitinde idareye takdir hakkı tanınmı bulunmaktadır. (Kamu Denetçili i Kurumu Ombudsmanlık 17/05/2016 tarihli kararı)" ekinde ifadelere yer verilmi tir.

Kurulumuz bilirki iler e kabul artları bakımından ilgili yasa hükmüne istinaden sicil ve listeden çıkarmaya yönelik 6754 sayılı Kanun'un 13. Maddesi ve Yönetmeli in 48. Maddesi hükümlerini de kıyasen de erlendirmede dikkate almakla yetkili ve görevlidir. 6754 sayılı Kanun'un 13. Maddesi 1/c maddesi ile Yönetmeli in 48/1-c maddesi "bilirki ilik görevi" ve bu görevin gerektirdi i etik ilkelerle ba da mayan güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranı larda bulunulması hükmü ile bilirki ilerin etik ilkelere sıkı sıkıya ba lı olması gerekti i hüküm altına alınmı tir.

Resmî bilirki iler, devlet ile ya da bir kamu kurumu ile zaten istihdam ili kisi içerisinde dirler, resmi olmayanların ise; atanması ile birlikte devlet ile aralarında kamu hukuku temeline dayalı olarak özel (kendine özgü) bir ba kurulu mu olur. Türk Ceza Kanunu'nun 282 ve 290. maddelerinde öngörölmü bulunan düzenlemeler, bu ba ın en önemli kanıtlarıdır. Bu ba lamda, resmi bilirki iler, Türk Ceza Kanunu'nun 279. maddesinin 1. fıkrasının 1. bendi, resmi olmayanlar ise; aynı Kanun maddesinin aynı fıkrasının ikinci bendi uyarınca, Ceza Kanunu anlamında memur sayılırlar; çünkü her iki düzenlemenin öngördü ü ko ulları tümüyle bünyelerinde barındırmaktadırlar. Hem doktrin hem de yargı uygulamasında, bilirki ilerin, Türk Ceza Kanunu'nun 279. maddesi anlamında memur oldukları hususu genel kabul görmektedir.

Bu kavramsal tanımlamalar çerçevesinde, bilirki iler, yargı görevlisi olarak nitelendirilemezler. Ancak, onlar Türk Ceza Kanunu kapsamında kamu görevlisi olarak nitelendirilebilirler. Nitekim, bu hususa, Kanun'un 6. maddesinin gerekçesinde "... ki i, bilirki ilik, tercümanlık ve tanıklık faaliyetinin icrası kapsamında bir kamu görevlisidir ..." demek suretiyle açıkça i aret edilmi tir.

Bu sebeple Yönetmeli in 6. Maddesinde etik ilkelerin kapsamı ve etik ilkelere ba lılık hükmü ile bilirki ilerin 13/04/2005 tarihli ve 25785 sayılı resmi gazete yayımlanan kamu görevlileri etik davranı ilkeleri ve ba vuru usul ve esasları hakkında yönetmelikte düzenlenen etik ilkelere uymakla yükümlü oldukları da açıkça belirtilmi tir. İlgili etik ilkelere ili kin nezaket ve saygı ba lıklı 11. Madde ile "kamu görevlileri üstleri, meslekta ları, astları, di er personel ile hizmetten yararlananlara kar ı nazik ve saygılı davranırlar ve gerekli ilgiyi gösterirler konu yetkilerinin dı nda ise ilgili birimi ya da yetkiliye yönlendirirler." hükmünü düzenleme altına almı tir.

Bununla birlikte Danı tay darİ Dava Daireleri Kurulunun 2015/621 tarihli kararında bilirki ilerin yürüttü ü görev nedeniyle kamu görevlisi sayılması nedeniyle görevleri dı nda da güven sarsıcı tutumlardan uzak durması gerekti ine atıfta bulunulmu tur.

Üstlendikleri geçici ve zorunlu görev nedeniyle kamu görevlisi sayılan bilirki ilerin

bilirki i kurumunun saygınlık ve itibarına da hanel getirecek davranı tan kaçınarak, yargıya duyulan güvene katkı sa laması beklenmektedir.

Adı geenen yukarı açıkladı ı davranı larıyla Bilirki i Yönetmeli inin Saygınlık ve Güven ba lıklı 10. maddesinin 1 fıkrasında;

"Bilirki i, görevinin saygınlı ını ve ki ilerinin adaletle olan güvenini zedeleyen veya üpheye dü üren her türlü tavır ve davranı tan kaçınır." hükmü amirdir.

Bu itibarla;

Bilirki i Yönetmeli inin Saygınlık ve Güven ba lıklı 10. maddesinin 1 fıkrasında;

"Bilirki i, görevinin saygınlı ını ve ki ilerinin adaletle olan güvenini zedeleyen veya üpheye dü üren her türlü tavır ve davranı tan kaçınır." hükmüne istinaden,

6754 sayılı Kanun'un 13/1-c maddesinde;

"Bilirki ilik görevi ve bu görevin gerektirdi i etik ilkelerle ba da mayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranı larda bulunulması" hükmü gere ince'ın zmir Bölge Bilirki i Sicil ve Listesinden Çıkarılması gerekti i görü ve kanaatine varılmı tır.

K A R A R :

Yukarıda açıkladı ı üzere;

1-) Bilirki i'ın 6754 sayılı Kanun'un 13/1-c maddesinde;

"Bilirki ilik görevi ve bu görevin gerektirdi i etik ilkelerle ba da mayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranı larda bulunulması" maddesi gere ince **Z M R BÖLGE B L R K S C L VE L STES NDEN ÇIKARILMASINA,**

2-) Kurulumuza tanınan takdir hakkı ve konu dikkate alındı ında,

6754 sayılı Kanun'un 13/2. Maddesinde geenen;

"Birinci fıkranın (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen hâllerde ihlalin niteli ine göre sicilden ve listeden çıkarma yaptırımı yerine uyarma veya bir yıla kadar geçici süreyle listeden çıkarma yaptırımı uygulanabilir" hükmünün uygulanmasına takdiren ve te diden **UYGULANMASINA YER OLMADI INA,**

3-) 6754 sayılı Kanun'un 15. maddesi uyarınca kesinle me ve tebli gibi usûli süreler göz önüne alındı ında ilgilinin yargı mercilerince iste i dı ında görevlendirilebilece i ve devam eden süreçte kararın kesinle mesini müteakiben ilgilinin görevlendirilmeye kapatılması ile bir takım ma duriyetler (ücret ödemesi veya dosyanın sürüncemede kalması gibi) söz konusu olabilece inden adı geenen **TEDB REN UYAP S STEM NDEN PAS FE ALINARAK GÖREVLEND R LMEYE KAPATILMASINA,**

4-) Kararın ilgiliye tebli ine,

5-) bu karara kar ı ilgilinin 6754 sayılı Bilirki ilik Kanununun 15/1 maddesi gere ince tebli tarihinden itibaren 30 gün içinde Kurulumuza itirazda bulunabilece ine,

6-) bu karara süresinde itiraz edilmedi i takdirde kesinle mesini müteakiben Adalet Bakanlığı Hukuk leri Genel Müdürlü ü Bilirki ilik Daire Ba kanlı ına, yetki çevremizde bulunan yargı mercilerine bildirilmesine 20/10/2020 tarihinde katılanların oy birli i ile karar verildi.

BA KAN -

ÜYE -

ÜYE -

ÜYE -

ÜYE -

Z. Kâtibi -